

DECIZIE nr. 311 din 8 iulie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Legii nr. [51/1995](#) pentru organizare și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#) privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. [452/2001](#)

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 810 din data de 2 septembrie 2004

Ion Predescu - președinte
Aspazia Cojocaru - judecător
Kozsokâr Gabor - judecător
Acsinte Gaspar - judecător
Petre Ninosu - judecător
Șerban Viorel Stănoiu - judecător
Florentina Baltă - procuror
Gabriela - magistrat asistent - șef
Dragomirescu

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a Legii nr. [51/1995](#) pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#) privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. [452/2001](#). Excepția a fost ridicată de Cabinetul de avocat Corina Dodoiu din Focșani în Dosarul nr. 68/C/2004 al Tribunalului Vrancea - Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției, arătând că prevederile de lege criticate nu contravin textelor din Constituție invocate ca fiind încălcate, cuantumurile taxelor datorate de către avocați fiind stabilit de Consiliul Uniunii Avocaților din România, în temeiul dispozițiilor Legii nr. [51/1995](#) și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#).

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin încheierea din 31 martie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 68/C/2004, Tribunalul Vrancea - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. [51/1995](#) pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#) privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. [452/2001](#). Excepția a fost ridicată de Cabinetul de avocat Corina Dodoiu din Focșani într-o cauză civilă prin care se solicită constatarea nulității absolute a obligației de plată a cotei de 10% din încasări, datorate cu titlu de taxe și contribuții.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că Legea nr. [51/1995](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#) încalcă prevederile constituționale ale art. 34, referitoare la ocrotirea sănătății și organizarea sistemului de asigurări sociale, precum și pe cele ale art. 41, privind măsurile de protecție socială și concediul plătit. În acest sens se arată că actele normative criticate nu stabilesc cuantumurile taxelor și contribuțiilor pentru exercitarea profesiei de avocat și nici cuantumurile contribuțiilor pentru fondul Casei de Asigurări a Avocaților. Așa fiind, consideră că taxa anuală de 10% din venitul brut realizat de avocații definitivi, percepută de Casa de Asigurări a Avocaților "ca organ care colectează fondurile pentru acordarea

pensiilor și ajutoarelor sociale cuvenite acestora, stabilit prin art. 75-78 din Legea nr. [51/1995](#)", este "stabilită în mod arbitrar" prin acte interne ale unor organe nelegal constituite, după criteriile care au în vedere "acoperirea nevoilor curente de plată ale casei și nu asigurarea drepturilor constituționale prevăzute în art. 34 și 41 din Constituția României".

Tribunalul Vrancea - Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, în acest sens, se arată că, într-adevăr, Legea nr. [51/1995](#) nu stabilește cuantumul taxelor și al contribuțiilor datorate pentru formarea bugetului baroului, al Casei de Asigurări a Avocaților și al Uniunii Avocaților din România, dar el este stabilit în mod legal de organele lor de conducere, în temeiul art. 1 din legea criticată, care prevede că profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. [47/1992](#), republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. [35/1997](#), cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. În esență, arată că Uniunea Avocaților din România și Casa de Asigurări a Avocaților au dobândit personalitate juridică în temeiul Legii nr. [51/1995](#), iar modalitatea concretă de funcționare a lor poate fi stabilită prin acte normative subsecvente. Temeinicia stabilirii cuantumului taxelor și contribuțiilor prin acte adoptate de organele de conducere ale acestor organisme rezultă din caracterul liberal și independent al profesiei de avocat, care însă nu exclude anumite reguli privind organizarea și funcționarea sa, dispuse prin acte normative de valoare inferioară, deplin legale. În speță, Consiliul Uniunii Avocaților din România este îndreptățit să stabilească, conform dispozițiilor art. 42 din Legea nr. [51/1995](#) și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 221/2000, nivelul contribuției minime obligatorii "potrivit nevoilor curente și de perspectivă ale Casei de Asigurări a avocaților". În sfârșit, consideră că, în temeiul art. 21 din Constituție, republicată, actele emise de Consiliul Uniunii Avocaților pot fi contestate în justiție pe calea contenciosului administrativ.

Avocatul Poporului apreciază că textele de lege ce fac obiectul excepției de neconstituționalitate nu contravin Constituției. În acest sens, arată că opțiunea legiuitorului de a stabili taxe și contribuții, fără a menționa expres cuantumul acestora, are drept scop constituirea unor fonduri, bazate pe principiile autonomiei, solidarității, obligativității și contributivității, fonduri ce se folosesc, în condițiile legii, numai potrivit destinației lor, adică pentru "asigurarea funcționării organelor de conducere ale unui corp profesional și a unui sistem propriu de pensii și alte drepturi de asigurări sociale bazat, printre alte surse, și pe contribuția tuturor membrilor săi". Or, se adaugă în continuare, aceste taxe și contribuții nu sunt venituri la bugetul de stat pentru a fi stabilite numai prin lege, așa cum prevede art. 139 alin. (1) și (2) din Constituție, republicată, "ci contribuții la un fond special, a cărui destinație este stabilită tocmai prin dispozițiile de lege criticate." Posibilitatea stabilirii de către Consiliul Uniunii Avocaților din România a nivelului contribuției minime obligatorii datorate de avocați, respectiv stabilirea, prin Statutul Casei de Asigurări a Avocaților, a structurii bugetului propriu al acesteia este o problemă de aplicare a legii, asupra căreia Curtea Constituțională nu este competentă să se pronunțe. Consideră că art. 41 din Constituție invocat, de asemenea, ca fiind neconstituțional, nu este incident în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului și pe cel al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului Ministerului Public, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. [47/1992](#), reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, republicată, precum și celor ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. [47/1992](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Legii nr. [51/1995](#) pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 6 martie 2001,

cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#) privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 610 din 28 noiembrie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. [452/2001](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 413 din 25 iulie 2001.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate prevederile acestor acte normative încalcă dispozițiile art. 34 și 41 din Constituție, republicată, care au următorul conținut:

- Art. 34: "(1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.

(2) Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice.

(3) Organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii"; '

- Art. 41: "(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

(2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege.

(3) Durata normală a zilei de lucru este, în medie, de cel mult 8 ore.

(4) La muncă egală, femeile au salariu egal cu bărbații.

(5) Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate."

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține că aceasta a fost ridicată într-o cauză având ca obiect constatarea nulității absolute a obligațiilor de plată către baroul de avocați, a cotei de 10% din încasări și alte contribuții cu titlu de taxe și contribuții, care condiționează exercitarea profesiei de avocat. În esență, criticile formulate constau în susținerea potrivit căreia quantumul acestor taxe, calculat din venitul brut anual, este stabilit în mod arbitrar, "prin acte interne ale unor organe nelegal constituite", în scopul acoperirii nevoilor curente de plată ale Casei de Asigurări a Avocaților. Așa fiind, sub acest aspect autorul excepției consideră că atât Legea nr. [51/1995](#), cât și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#) sunt contrare prevederilor art. 34 și 41 din Constituție, republicată. În legătură cu textele din Constituție, invocate ca fiind încălcate, Curtea constată că acestea nu au incidență în cauză, întrucât ele nu conțin dispoziții referitoare la pensii și alte drepturi de asigurări sociale. Astfel, prevederile constituționale ale art. 34 privesc "Dreptul la ocrotirea sănătății", iar cele ale art. 41 se referă la "Munca și protecția socială a muncii".

Curtea Constituțională constată că și susținerile potrivit cărora cuantumul taxelor și contribuțiilor datorate de avocații definitiv este stabilit în mod arbitrar prin acte interne ale unor organe nelegal constituite, sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse. Astfel, art. 1 alin. (1) din Legea nr. [51/1995](#), republicată, stabilește că "Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei", avocatul având obligația, conform prevederilor art. 42 din aceeași lege, "[...] să achite cu regularitate taxele și contribuțiile stabilite pentru formarea bugetului baroului, bugetului Uniunii Avocaților din România și bugetului Casei de Asigurări a Avocaților." În legătură cu dreptul la pensie și alte drepturi de asigurări sociale ale avocatului, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. [452/2001](#), dispune că acesta se exercită printr-un sistem unic, propriu și autonom care este organizat și funcționează pe baza principiilor autonomiei, solidarității, obligativității, contributivității, descentralizării și al repartiției, în condițiile prevăzute de Legea nr. [51/1995](#), republicată, și de Statutul Casei de Asigurări a Avocaților. Acest sistem este gestionat de Casa de Asigurări a Avocaților din România, ca instituție autonomă de interes public cu personalitate juridică, cu statut de organizare și funcționare aprobat de Consiliul Uniunii Avocaților din România. Tot Consiliul Uniunii Avocaților din România stabilește, așa cum prevede art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#), nivelul contribuției minime obligatorii datorate de avocații înscrși în tablourile barourilor cu drept de exercitare a profesiei potrivit nevoilor curente și de perspectivă ale Casei de Asigurări a Avocaților. Așadar, din coroborarea dispozițiilor legale menționate rezultă cu claritate că nivelul contribuției este stabilit de organul abilitat pentru aceasta, în condițiile legii, iar nu așa cum susține autorul excepției, "în mod arbitrar, prin acte interne ale unor organe nelegal constituite".

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.d), al art. 23 din Legea nr. [47/1992](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare,

CURTEA

în numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a Legii nr. [51/1995](#) pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [221/2000](#) privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. [452/2001](#), excepție ridicată de Cabinetul de avocat Corina Dodoiu din Focșani în Dosarul nr. 68/C/2004 al Tribunalului Vrancea - Secția civilă. Definitivă și obligatorie. Pronunțată în ședința publică din data de 8 iulie 2004.

PREȘEDINTE,

ION PREDESCU

Magistrat asistent-șef,

Gabriela Dragomirescu